

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-23.05- 05.01/XXX.XX.X/Б/ВКХХ- 2024
	Витуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 23 / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету гірничої
справи, природокористування та
будівництва

27 серпня 2024 р., протокол № 08

Голова Вченої ради

 Володимир КОТЕНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КАМІНЬ І БІЗНЕС»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»

Схвалено на засіданні кафедри
гірничих технологій та
будівництва ім. проф. Бакка М.Т.
27 серпня 2024 р., протокол № 08

Завідувач кафедри

 Сергій БАШИНСЬКИЙ

Житомир
2024 – 2025 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-23.05- 05.01/XXX.XX.X/Б/ВКХХ- 2024
	<i>Витуск 1</i>	<i>Зміни 0</i>	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 23 / 2</i>

Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни «Камінь і бізнес» для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» затверджена Вченою радою факультету гірничої справи, природокористування та будівництва від 27 серпня 2024 р., протокол № 08.

Розробник:

ШАМРАЙ Володимир, кандидат технічних наук, доцент кафедри гірничих технологій та будівництва ім. проф. Бакка М.Т.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-23.05- 05.01/XXX.XX.X/ВКХХ- 2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 23 / 3

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів _4_	Вибіркова	
Модулів – _2_	Лекції	
	32 год.	_ _ год.
Змістових модулів – _2_	Практичні	
	32 год.	_ _ год.
Загальна кількість годин – 120	Лабораторні	
	_ _ год.	_ _ год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи – 3,5	Самостійна робота	
	56 год.	_ _ год.
	Вид контролю: залік	

Частка аудиторних занять і частка самостійної та індивідуальної роботи у загальному обсязі годин з навчальної дисципліни становить:

для денної форми навчання – 53% аудиторних занять, 47 % самостійної та індивідуальної роботи.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Камінь і бізнес – це навчальна дисципліна, що охоплює питання видобутку, обробки, транспортування та реалізації природного каменю, а також маркетингові стратегії та механізми оцінки його якості. Курс спрямований на формування комплексного розуміння сучасного стану каменедобувної та каменеобробної галузей в Україні та світі, структури кам'яного бізнесу та особливостей його функціонування на внутрішньому та зовнішньому ринках.

Навчальна дисципліна «Камінь і бізнес» розроблена для студентів-бакалаврів, які прагнуть опанувати знання про основні види підприємств у сфері каменевидобутку та каменеобробки, маркетингову діяльність у галузі, особливості товарообігу продукції з каменю, експертизу якості виробів, а також методи транспортування природного каменю та виробів із нього. Вивчення дисципліни дозволяє студентам оволодіти навичками аналізу структури ринку, оцінки якості матеріалів і управління логістичними процесами у сфері кам'яного бізнесу.

Метою вивчення навчальної дисципліни є здобуття знань про сучасний стан каменедобувної та каменеобробної галузей, основні види підприємств, їх маркетингову діяльність, особливості товарообігу продукції з природного каменю, а також механізми експертизи якості та транспортування виробів.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-23.05- 05.01/XXX.XX.X/Б/ВКХХ- 2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 23 / 4

Завдання вивчення курсу:

Студенти, які вивчають курс «Камінь і бізнес», отримають знання про:

- класифікацію природного каменю, його види, властивості та сфери застосування;
- структуру кам'яного бізнесу на внутрішньому та світовому ринках;
- основні типи підприємств у сфері каменевидобутку та каменеобробки, особливості їх діяльності;
- маркетингову діяльність підприємств галузі, основні підходи до просування продукції;
- основні аспекти товарообігу та логістики в каменедобувній та каменеобробній промисловості;
- методи транспортування природного каменю та готових виробів;
- механізми проведення експертизи якості, критерії оцінки природного каменю та виробів з нього.

Після завершення курсу студент буде:

Знати:

- основні принципи видобутку, обробки та використання природного каменю;
- класифікацію природного каменю та його експлуатаційні характеристики;
- структуру каменедобувного та каменеобробного бізнесу на національному та міжнародному рівнях;
- методи маркетингового аналізу та особливості реалізації продукції з природного каменю;
- основні логістичні процеси транспортування каменю та виробів із нього;
- механізми експертизи якості природного каменю та основні стандарти оцінки його характеристик.

Вміти:

- аналізувати ринок природного каменю та визначати перспективи його розвитку;
- оцінювати якість природного каменю та відповідність його параметрів стандартам;
- застосовувати маркетингові підходи до просування продукції з каменю;
- аналізувати ефективність діяльності підприємств каменедобувної та каменеобробної галузей;
- розробляти логістичні рішення для транспортування природного каменю та готової продукції;
- здійснювати експертизу якості та проводити сертифікацію продукції з каменю.

Дисципліна «Камінь і бізнес» є важливою складовою підготовки фахівців у сфері каменеобробної промисловості, допомагаючи сформувати компетентності, необхідні для успішного ведення бізнесу в цій галузі.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти зможуть отримати додатково наступні Soft skills:

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-23.05- 05.01/XXX.XX.X/Б/ВКХХ- 2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 23 / 5

- *комунікативні навички*: письмове, вербальне й невербальне спілкування; уміння грамотно спілкуватися по e-mail; вести дискусію і відстоювати свою позицію; навички працювати в команді;
- *уміння виступати привселюдно*: навички, необхідні для виступів на публіці; навички проведення презентації;
- *керування часом*: уміння справлятися із завданнями вчасно;
- *гнучкість і адаптивність*: гнучкість, адаптивність і здатність змінюватися; уміння аналізувати ситуацію, орієнтування на вирішення проблеми;
- *лідерські якості*: уміння спокійно працювати в напруженому середовищі; уміння ухвалювати рішення; уміння ставити мету, планувати діяльність;
- *особисті якості*: креативне й критичне мислення; етичність, чесність, терпіння, повага до оточуючих.

3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1. Структура та розвиток кам'яного бізнесу в Україні

Змістовий модуль 1. Розвиток кам'яного бізнесу в Україні

Тема 1. Тенденція та проблеми розвитку бізнесу в каменевидавничій та каменеобробній галузі України

Потреба виникнення та родові ознаки бізнесу. Аналіз та перспективи розвитку кам'яного бізнесу. Власність як економічна свобода бізнесу, форми власності в Україні. Рушійні сили бізнесу. Підприємництво як елемент бізнесу і тип господарювання. Суб'єкти бізнесу. Підприємницький, споживчий, трудовий та державний бізнес.

Тема 2. Організація і функціонування бізнесу Договірні взаємовідносини та партнерські зв'язки в бізнесі

Принципи, умови організації та механізм створення підприємницького бізнесу. Основні форми бізнесу та їх класифікація. Підприємство як організаційна структура бізнесу. Господарські товариства в Україні. Бізнес-план як інструмент виробничої діяльності. Створення матеріальних благ і одержання прибутку – основа функціонування виробництва. Комерційний розрахунок як метод ведення господарської діяльності. Торгівля і комерція. Зовнішня і міжнародна торгівля. Біржі і біржові операції. Комерційні угоди і посередництво. Організація договірних взаємовідносин у бізнесі. Формування умов договору. Функції та форма господарського договору, порядок його укладання та виконання. Партнерські зв'язки: сутність та організаційно-правова форма. Напрямки та форми співробітництва партнерів.

Тема 3. Інфраструктура бізнесу

Фінанси, кредит, банки. Лізингові компанії. Факторингові фірми. Система страхування. Фондовий ринок. Інформаційно-технологічні системи. Рекламні агентства і засоби масової інформації. Система навчання. Консалтингові компанії та аудиторські фірми. Система регулювання зайнятості.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-23.05- 05.01/XXX.XX.X/Б/ВКХХ- 2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 23 / 6

Тема 4. Система оподаткування в Україні

Принципи побудови та призначення системи оподаткування. Платники податків і зборів (обов'язкових платежів). Права, обов'язки та відповідальність платників податків. Види податків і зборів, що справляються на території України.

МОДУЛЬ 2. Структура та розвиток кам'яного бізнесу в Україні

Змістовий модуль 2. Функціонування ринку природного каменю та державне регулювання бізнесу

Тема 5. Ринок каменю та умови його функціонування

Ринок як форма організації суспільного виробництва. Ринкове господарство і його основні суб'єкти. Сучасний ринок каменю, його структура і функції. Конкуренція – найважливіша риса ринкової економіки.

Тема 6. Основи маркетингу

Зміст та причини виникнення маркетингу. Основні методи маркетингової діяльності. Планування маркетингу. Управління маркетингом та розширення його меж.

Тема 7. Управління кам'яним бізнесом

Суть менеджменту і проблеми його розвитку. Організаційна структура і функції менеджменту. Сучасні теорії та напрямки менеджменту. Вибір управлінської стратегії. Роль менеджера в управлінні бізнесом. Управління конфліктними ситуаціями і стресами. Основні аспекти товарообігу та логістики в каменедобувній та каменеобробній промисловості

Тема 8. Державне регулювання бізнесу. Господарсько-правова відповідальність суб'єктів бізнесу. Правовий захист підприємництва в Україні

Потреба державного регулювання бізнесу. Механізм регулювання бізнесу. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Державна підтримка розвитку бізнесу в Україні. Поняття господарсько-правової відповідальності. Зміст, ознаки, функції та види відповідальності. Правові підстави відповідальності. Охоронні засоби правового забезпечення державної реєстрації підприємств. Застосування правоохоронного законодавства при ліцензуванні підприємницької діяльності. Адміністративна відповідальність за порушення порядку здійснення підприємницької діяльності. Захист прав підприємців при порушенні їх незаконними актами державних органів. Законодавство про захист честі, гідності та ділової репутації підприємців і відшкодування моральної шкоди. Правові засоби захисту від недобросовісної конкуренції.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-23.05- 05.01/XXX.XX.X/ВКХХ- 2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 23 / 7

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	лекції	практичні	самостійна робота	усього	лекції	практичні	самостійна робота
Модуль 1								
Змістовий модуль 1. Розвиток кам'яного бізнесу в Україні								
Тема 1. Тенденція та проблеми розвитку бізнесу в каменевидобувній та каменеобробній галузі України	15	4	4	7	-	-	-	-
Тема 2. Організація і функціонування бізнесу Договірні взаємовідносини та партнерські зв'язки в бізнесі	15	4	4	7	-	-	-	-
Тема 3. Інфраструктура бізнесу	15	4	4	7	-	-	-	-
Тема 4. Система оподаткування в Україні	15	4	4	7	-	-	-	-
<i>Разом за змістовий модуль 1</i>	60	16	16	28	-	-	-	-
Змістовий модуль 2. Ринок природного каменю								
Тема 5. Ринок каменю та умови його функціонування	15	4	4	7	-	-	-	-
Тема 6. Основи маркетингу	15	4	4	7	-	-	-	-
Тема 7. Управління кам'яним бізнесом	15	4	4	7	-	-	-	-
Тема 8. Державне регулювання бізнесу. господарсько-правова відповідальність суб'єктів бізнесу. Правовий захист підприємництва в Україні	15	4	4	7	-	-	-	-
<i>Разом за змістовий модуль 2</i>	60	16	16	28	-	-	-	-
ВСЬОГО	120	32	32	56	-	-	-	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-23.05- 05.01/XXX.XX.X/ВКХХ- 2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 23 / 8

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тенденція та проблеми розвитку бізнесу в каменевидобувній та каменеобробній галузі України	4	-
2	Організація і функціонування бізнесу Договірні взаємовідносини та партнерські зв'язки в бізнесі	4	-
3	Інфраструктура бізнесу	4	-
4	Система оподаткування в Україні	4	-
5	Ринок каменю та умови його функціонування	4	-
6	Основи маркетингу	4	-
7	Управління кам'яним бізнесом	4	-
8	Державне регулювання бізнесу. господарсько-правова відповідальність суб'єктів бізнесу. Правовий захист підприємництва в Україні	4	-
РАЗОМ		32	-

6. Завдання для самостійної роботи

Тема 1. Тенденція та проблеми розвитку бізнесу в каменевидобувній та каменеобробній галузі України

1. Потреба виникнення бізнесу. Родові ознаки бізнесу. Бізнес і діло.
2. Стратегія і тактика бізнесу. Економічна основа бізнесу.
3. Аналіз та перспективи розвитку кам'яного бізнесу. Власність як економічна свобода бізнесу, форми власності в Україні. Рушійні сили розвитку бізнесу.
4. Підприємництво як елемент бізнесу і тип господарювання. Суб'єкти бізнесу.

Тема 2. Організація і функціонування бізнесу Договірні взаємовідносини та партнерські зв'язки в бізнесі

1. Принципи та умови організації підприємницького бізнесу. Обмеження в здійсненні бізнесу. Види підприємств та їх об'єднання.
2. Створення підприємства і порядок його реєстрації. Ліцензування та патентування підприємницької діяльності. Створення і діяльність господарських товариств. Створення матеріальних благ і одержання прибутку – основа функціонування виробництва.
3. Комерційний розрахунок як метод ведення господарської діяльності. Торгівля і комерція. Зовнішня і міжнародна торгівля. Біржі і біржові операції. Комерційна угода. Посередництво як категорія ринку.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-23.05- 05.01/XXX.XX.X/ВКХХ- 2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 23 / 9

4. Організація договірних взаємовідносин у бізнесі. Поняття та особливі ознаки господарського договору. Функції господарського договору. Порядок укладання та виконання господарських договорів. Партнерські зв'язки: сутність та організаційно-правова форма. Напрямки та форми співробітництва партнерів.

Тема 3. Інфраструктура бізнесу

1. Фінансова система. Кредити підприємства. Банківська система України. Лізингові компанії.
2. Факторингові фірми. Система страхування. Фондовий ринок.
3. Аудиторські фірми. Система забезпечення функціонування бізнесу..

Тема 4. Система оподаткування в Україні

1. Принципи побудови та призначення системи оподаткування.
2. Елементи податкового механізму. Права, обов'язки та відповідальність платників податків. Класифікація податків.
3. Види зборів, що справляються на території України.

Тема 5. Ринок каменю та умови його функціонування

1. Ринок як форма організації суспільного виробництва.
2. Ринкове господарство і його основні суб'єкти.
3. Сучасний ринок каменю, його структура і функції.
4. Розвиток конкуренції як основи ринкової економіки.

Тема 6. Основи маркетингу

1. Поняття та мета маркетингової діяльності.
2. Принципи маркетингу. Основні методи маркетингової діяльності.
3. Планування маркетингу. Управління маркетингом.

Тема 7. Управління кам'яним бізнесом

1. Суть менеджменту і проблеми його розвитку.
2. Організаційна структура менеджменту. Основні функції менеджменту. Сучасні теорії та напрямки менеджменту.
3. Вибір управлінської стратегії. Менеджер як фактор виробництва та управління бізнесом.
4. Управління конфліктними ситуаціями і стресами.

Тема 8. Державне регулювання бізнесу. господарсько-правова відповідальність суб'єктів бізнесу. Правовий захист підприємництва в Україні

1. Потреба державного регулювання бізнесу. Механізм регулювання бізнесу.
2. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Державна підтримка розвитку бізнесу в Україні.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-23.05- 05.01/XXX.XX.X/ВКХХ- 2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 23 / 10

3. Поняття господарсько-правової відповідальності. Зміст, ознаки, функції та види відповідальності. Правові підстави відповідальності. Охоронні засоби правового забезпечення державної реєстрації підприємств. Застосування правоохоронного законодавства при ліцензуванні підприємницької діяльності.

4. Адміністративна відповідальність за порушення порядку здійснення підприємницької діяльності. Захист прав підприємців при порушенні їх незаконними актами державних органів. Законодавство про захист честі, гідності та ділової репутації підприємців і відшкодування моральної шкоди. Правові засоби захисту від недобросовісної конкуренції.

7. Індивідуальні самостійні завдання

Кожен студент має написати реферат за рекомендованою тематикою:

Орієнтовані завдання до тем рефератів:

Тема 1. Тенденція та проблеми розвитку бізнесу в каменевидобувній та каменеобробній галузі України

1. Історія розвитку каменеобробного бізнесу в Україні.
2. Основні тенденції сучасного каменеобробного бізнесу в Україні.
3. Проблеми розвитку каменевидобувної галузі України.
4. Вплив економічної ситуації на каменевидобувну промисловість.
5. Кам'яний бізнес як стратегічний напрямок економіки України.
6. Порівняльний аналіз розвитку каменевидобувного бізнесу в Україні та Європі.
7. Інновації в каменеобробній промисловості.
8. Державна політика щодо розвитку каменевидобувного бізнесу.
9. Роль приватного капіталу в розвитку кам'яного бізнесу.
10. Сучасні технології у видобутку природного каменю.
11. Проблеми екологічної безпеки в каменеобробній промисловості.
12. Міжнародний досвід у сфері каменевидобувної галузі.
13. Ринок природного каменю в Україні: сучасний стан і перспективи розвитку.
14. Кам'яний бізнес в умовах цифрової трансформації.
15. Соціальна відповідальність підприємств каменевидобувної галузі.
16. Основні види власності в каменевидобувному бізнесі.
17. Інвестування у каменевидобувну промисловість: ризики та можливості.
18. Кам'яний бізнес та міжнародне економічне співробітництво.
19. Державна підтримка підприємств каменевидобувної промисловості.
20. Прогноз розвитку каменевидобувної промисловості в Україні.

Тема 2. Організація і функціонування бізнесу. Договірні взаємовідносини та партнерські зв'язки

21. Поняття підприємництва та його значення в економіці.
22. Класифікація підприємств каменевидобувної галузі.
23. Етапи створення підприємства в каменеобробній промисловості.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-23.05- 05.01/XXX.XX.X/Б/ВКХХ- 2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 23 / 11

24. Бізнес-план каменеобробного підприємства.
25. Основні ризики при створенні каменеобробного бізнесу.
26. Господарські товариства в Україні: особливості організації.
27. Фінансові аспекти функціонування підприємств кам'яного бізнесу.
28. Підприємницькі моделі в сфері видобутку природного каменю.
29. Види договірних відносин у каменевидобувній галузі.
30. Правові аспекти партнерських відносин у каменевидобувному бізнесі.
31. Біржові операції та торгівля природним каменем.
32. Торговельні посередники в сфері каменевидобувної промисловості.
33. Міжнародна торгівля природним каменем.
34. Використання франчайзингу в каменевидобувному бізнесі.
35. Управління контрактами в галузі каменевидобування.
36. Основні стратегії розвитку бізнесу в каменевидобувній сфері.
37. Вплив логістичних процесів на ефективність каменевидобувного бізнесу.
38. Види комерційних угод у сфері каменеобробки.
39. Механізм контролю якості продукції з природного каменю.
40. Використання аутсорсингу в каменевидобувній промисловості.

Тема 3. Інфраструктура бізнесу

41. Фінансові механізми підтримки кам'яного бізнесу.
42. Роль банків у розвитку каменевидобувного бізнесу.
43. Лізинг у сфері каменевидобувної галузі.
44. Використання страхування в кам'яній промисловості.
45. Факторингові компанії в сфері каменевидобувного бізнесу.
46. Фондовий ринок і каменевидобувний бізнес.
47. Вплив інформаційних технологій на розвиток кам'яного бізнесу.
48. Роль рекламних агентств у просуванні продукції з природного каменю.
49. Види консалтингових послуг для каменевидобувної галузі.
50. Система зайнятості у каменевидобувній промисловості.
51. Використання електронної комерції у сфері каменевидобувного бізнесу.
52. Основні тенденції автоматизації бізнес-процесів у каменеобробній промисловості.
53. Технологічні інновації в каменевидобувній галузі.
54. Державне регулювання фінансової інфраструктури каменевидобувного бізнесу.
55. Основні проблеми функціонування підприємств у сфері каменевидобування.
56. Методи залучення інвестицій у каменевидобувну галузь.
57. Вплив зовнішнього середовища на розвиток каменевидобувного бізнесу.
58. Оцінка конкурентоспроможності підприємств каменевидобувної галузі.
59. Фінансове планування підприємств каменевидобувної галузі.
60. Стратегічний менеджмент у сфері кам'яного бізнесу.

Тема 4. Система оподаткування в Україні

61. Податкові режими для підприємств каменевидобувної промисловості.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-23.05- 05.01/XXX.XX.X/Б/ВКХХ- 2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 23 / 12

62. Податкові пільги для підприємств каменеобробної галузі.
63. Види податків для підприємств, що займаються видобутком природного каменю.
64. Вплив податкової політики на розвиток кам'яного бізнесу.
65. Методи оптимізації податкових виплат у каменевидавничому бізнесі.
66. Проблеми оподаткування у сфері каменевидавничого бізнесу.
67. Сучасні податкові зміни для підприємств кам'яного бізнесу.
68. Аналіз податкового навантаження на каменевидавничу галузь.
69. Оптимізація витрат підприємств каменевидавничої промисловості.
70. Економічні наслідки ухилення від сплати податків у каменевидавничому бізнесі.

Тема 5. Ринок каменю та умови його функціонування

71. Історія розвитку ринку природного каменю в Україні.
72. Основні суб'єкти ринку природного каменю.
73. Структура та класифікація ринку природного каменю.
74. Види природного каменю та їх ринкова цінність.
75. Основні фактори, що впливають на формування ринку каменю.
76. Динаміка розвитку ринку природного каменю в Україні.
77. Конкурентоспроможність українського ринку природного каменю.
78. Світовий ринок природного каменю: тенденції та перспективи.
79. Порівняння ринку природного каменю України та Європи.
80. Ринок штучного каменю як альтернатива природному.
81. Аналіз попиту та пропозиції на ринку природного каменю.
82. Вплив економічних факторів на ринок природного каменю.
83. Проблеми розвитку ринку природного каменю в Україні.
84. Перспективи інтеграції українського ринку каменю до ЄС.
85. Державна політика регулювання ринку природного каменю.
86. Логістика постачання природного каменю на внутрішній ринок.
87. Експорт природного каменю: основні ринки збуту.
88. Вплив екологічних норм на ринок каменю.
89. Оцінка інвестиційної привабливості ринку природного каменю.
90. Тенденції імпорту природного каменю в Україну.

Тема 6. Основи маркетингу

91. Роль маркетингу в розвитку каменеобробного бізнесу.
92. Основні концепції маркетингу природного каменю.
93. Види маркетингових стратегій у каменевидавничій галузі.
94. Дослідження ринку природного каменю: методи та підходи.
95. Маркетинговий аналіз конкурентного середовища на ринку каменю.
96. Вплив брендингу на продаж природного каменю.
97. Особливості реклами та PR-стратегій у каменеобробному бізнесі.
98. Інтернет-маркетинг у сфері каменевидавничої промисловості.
99. Вплив ціноутворення на ефективність реалізації природного каменю.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-23.05- 05.01/XXX.XX.X/ВКХХ- 2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 23 / 13

100. Основні канали збуту продукції з природного каменю.
101. Використання маркетингових досліджень у камінеобробній промисловості.
102. Сучасні тенденції маркетингу в камінеобробному бізнесі.
103. Стратегія просування нових видів природного каменю.
104. Лідери ринку природного каменю: аналіз успішних компаній.
105. Особливості продажу природного каменю в сегменті В2В та В2С.
106. Використання соціальних мереж у маркетингу природного каменю.
107. Аналіз ефективності рекламних кампаній у сфері камінеобробки.
108. Особливості упаковки та маркування виробів з природного каменю.
109. Методи прогнозування попиту на продукцію з природного каменю.
110. Інновації в маркетингових стратегіях камінеобробних компаній.

Тема 7. Управління кам'яним бізнесом

111. Основи менеджменту у сфері камінеобробного бізнесу.
112. Організаційна структура підприємств каміневидобувної промисловості.
113. Функції та обов'язки керівника каміневидобувного підприємства.
114. Методи управління підприємствами у сфері каміневидобування.
115. Вплив корпоративної культури на ефективність кам'яного бізнесу.
116. Моделі стратегічного управління у камінеобробній галузі.
117. Організація логістичних процесів у камінеобробному бізнесі.
118. Використання сучасних інформаційних технологій в управлінні підприємством.
119. Управління персоналом у камінеобробній промисловості.
120. Методи підвищення продуктивності праці в каміневидобувній галузі.
121. Система контролю якості у виробництві природного каменю.
122. Фінансовий менеджмент у сфері камінеобробки.
123. Управління ризиками у сфері видобутку та обробки природного каменю.
124. Створення бізнес-плану для камінеобробного підприємства.
125. Проблеми та перспективи автоматизації управління кам'яним бізнесом.
126. Лідерство та мотивація в управлінні камінеобробними підприємствами.
127. Використання CRM-систем у сфері каміневидобувного бізнесу.
128. Основи кризового менеджменту в камінеобробній галузі.
129. Взаємозв'язок між маркетингом та управлінням у каміневидобувній промисловості.
130. Управління екологічною відповідальністю в каміневидобувному бізнесі.

Тема 8. Державне регулювання бізнесу. Господарсько-правова відповідальність суб'єктів бізнесу

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-23.05- 05.01/XXX.XX.X/Б/ВКХХ- 2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 23 / 14

131. Необхідність державного регулювання каменевидобувного бізнесу.
132. Законодавче забезпечення каменевидобувної промисловості в Україні.
133. Особливості ліцензування каменевидобувної діяльності.
134. Основні екологічні вимоги до каменевидобувної галузі.
135. Правові аспекти сертифікації природного каменю.
136. Податкове регулювання підприємств каменевидобувної галузі.
137. Державні програми підтримки підприємств каменеобробної промисловості.
138. Види відповідальності суб'єктів підприємництва у сфері каменевидобування.
139. Захист прав підприємців у каменеобробному бізнесі.
140. Законодавство про охорону праці у сфері каменевидобування.
141. Господарсько-правові відносини у сфері каменеобробки.
142. Захист від недобросовісної конкуренції у каменеобробному бізнесі.
143. Антимонопольне законодавство у сфері каменеобробки.
144. Контроль за якістю продукції на законодавчому рівні.
145. Основні законодавчі вимоги до експорту природного каменю.
146. Державне регулювання міжнародної торгівлі природним каменем.
147. Вплив європейських стандартів на український ринок природного каменю.
148. Правові аспекти захисту інтелектуальної власності у сфері каменеобробки.
149. Особливості митного регулювання каменевидобувного бізнесу.
150. Судова практика у справах про правопорушення в каменеобробному бізнесі.

Поради щодо побудови рефератів:

Реферат – це письмова наукова робота, яка містить стислий виклад інформації з певної теми на основі аналізу різних джерел. Реферат передбачає логічну та чітку структуру подання матеріалу, а також ґрунтовний виклад основних аспектів обраної теми.

На відміну від есе, реферат не має вільної композиції та суб'єктивної позиції автора. Його головною метою є передача, узагальнення та аналіз наукової інформації без особистісних оцінок та роздумів.

Реферат складається з трьох основних частин: вступу, основної частини та висновків.

1. Вступ

У вступі слід розкрити актуальність теми та визначити її основну проблему. Важливо коротко зазначити:

- Мета реферату – що саме ви досліджуєте.
- Завдання – які питання будуть розглядатися у рефераті.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-23.05- 05.01/XXX.XX.X/ВКХХ- 2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 23 / 15

- Методи дослідження – які джерела та методи аналізу використані для збору інформації.

- Структура роботи – короткий опис розділів.

2. Основна частина

Основна частина реферату містить детальний виклад теоретичних засад теми. Вона може складатися з кількох розділів, що розкривають різні аспекти проблеми. Тут слід дотримуватися наступних принципів:

- Виклад матеріалу має бути логічним і структурованим.

- Потрібно уникати надмірної деталізації та великого обсягу цитувань.

- Важливо наводити факти, теорії, аналітичні дані, що підтверджують основні положення.

- Необхідно використовувати посилання на джерела інформації (книги, статті, наукові публікації).

3. Висновки

Ця частина є підсумком дослідження, де коротко формулюються основні результати роботи:

- Висновки щодо розглянутої теми.

- Оцінка досягнення поставленої мети реферату.

- Узагальнені рекомендації чи подальші перспективи дослідження.

4. Джерела інформації

Наприкінці реферату обов'язково додається список використаних джерел (літератури), оформлений згідно з науковими вимогами. Джерела мають бути надійними та авторитетними.

Корисні поради для написання реферату:

✓ Чіткість і логічність – реферат має бути добре структурованим та зрозумілим.

✓ Офіційний стиль – використовуйте науковий стиль мовлення, уникайте емоційності та розмовних зворотів.

✓ Достовірність джерел – уникайте неперевіраних джерел інформації, віддавайте перевагу науковій літературі.

✓ Оригінальність викладу – не копіюйте цілі розділи з книг чи статей, а аналізуйте та узагальнюйте інформацію.

✓ Дотримання вимог до оформлення – використовуйте стандарти цитування, шриффт, міжрядковий інтервал та поля відповідно до вимог.

Обсяг роботи: 20-25 сторінок.

Шриффт: Times New Roman, розмір 14 pt.

Міжрядковий інтервал: 1,5.

Вирівнювання тексту: по ширині.

Поля сторінки:

Ліве – 30 мм

Праве – 10-15 мм

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-23.05- 05.01/XXX.XX.X/Б/ВКХХ- 2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 23 / 16

Верхнє – 20 мм

Нижнє – 20 мм

Нумерація сторінок: у правому верхньому куті або внизу сторінки по центру, починаючи з 2-ї сторінки (титульний лист не нумерується).

Абзацний відступ: 1,25 см (перший рядок кожного абзацу).

✦ Пам'ятайте: реферат – це не просто компіляція матеріалу, а логічно структурований виклад дослідженої теми з аналізом та узагальненням інформації.

8. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- вербальні методи (лекція, пояснення);
- наочні методи (спостереження, демонстрація, ілюстрація);
- практичні методи (проведення дослідів, експериментів, виконання різних видів вправ, практичних завдань);
- дискусійний метод;
- ситуаційний метод;
- методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, вирішення задач, проведення розрахунків, підготовка доповідей).

9. Методи контролю

Перевірка досягнення результатів навчання здійснюється з використанням наступних методів:

- усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання;
- перевірка виконання домашніх завдань;
- перевірка виконання та захист практичних робіт;
- тестування;
- перевірка виконання та захист індивідуальних завдань;
- самооцінювання та взаємооцінювання;
- залік.

10. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Державному університеті «Житомирська політехніка» та розподілу балів, що наведений нижче.

Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни включає поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль проводиться для оцінювання рівня засвоєння знань,

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-23.05- 05.01/XXX.XX.X/ВКХХ- 2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 23 / 17

формування умінь і навичок здобувачів вищої освіти впродовж вивчення ними матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять.

Підсумковий контроль проводиться для підсумкового оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль здійснюється після завершення вивчення навчальної дисципліни. Підсумковий контроль проводиться у формі заліку. Процедура складання заліку визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Розподіл балів з навчальної дисципліни

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Виконання завдань поточного контролю	100	-
Підсумкова семестрова оцінка	100	-

Розподіл балів за виконання завдань поточного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Виконання завдань під час навчальних занять	80	-
Виконання та захист індивідуальних самостійних завдань	20	-
Виконання науково-дослідної роботи та інших видів робіт (додаткові – заохочувальні бали): 1. Участь у студентських предметних олімпіадах, Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт, грантах, науково-дослідних проектах 2. Підготовка наукових статей, тез доповідей наукових конференцій 3. Інші види робіт (наводиться перелік видів робіт)	до 20	-
Разом за виконання завдань поточного контролю	100	-

Розподіл балів за виконання завдань під час навчальних занять

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Відповіді (виступи) на заняттях	20	-
Участь у дискусії	20	-
Виконання поточних тестових завдань	40	-
Виконання та захист завдань, кейсів	20	-
Разом за виконання завдань під час навчальних занять	100	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-23.05- 05.01/XXX.XX.X/ВКХХ- 2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 23 / 18

З метою застосування цілих чисел для оцінювання активностей здобувачів вищої освіти під час навчальних занять протягом семестру використовується 100-бальна шкала оцінювання кожного окремо виду робіт. Розрахунок набраних здобувачем вищої освіти балів за виконання завдань під час навчальних занять за семестр проводиться за формулою:

$$P_{\text{НЗ}} = \sum(P_i \times BK_i) \times K_{\text{НЗ}}, \quad (1)$$

де $P_{\text{НЗ}}$ – кількість набраних здобувачем вищої освіти балів за виконання завдань під час навчальних занять за семестр;

де $P_{\text{НЗ}}$ – загальна кількість балів, набраних здобувачем за виконання завдань під час навчальних занять за семестр;

P_i – кількість набраних здобувачем балів за семестр за виконання i -го виду робіт під час навчальних занять (за 100-бальною шкалою);

BK_i – ваговий коефіцієнт за виконання i -го виду робіт під час навчальних занять. Значення вагових коефіцієнтів розраховуються шляхом ділення кількості балів, яка передбачена за виконання окремого виду робіт під час навчальних занять, на сумарну кількість балів за виконання усіх видів робіт під час навчальних занять за семестр;

$K_{\text{НЗ}}$ – коригувальний коефіцієнт, який визначається шляхом ділення кількості балів, що передбачена за виконання завдань під час навчальних занять за семестр, на 100 балів.

Якщо здобувач вищої освіти виконав завдання поточного контролю і набрав у сумі 60 балів або більше за семестр, він може погодити дану оцінку в електронному кабінеті і вона стане семестровою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни.

Якщо здобувач вищої освіти під час вивчення навчальної дисципліни за семестр набрав 60 балів або більше і бажає покращити свій результат успішності, він проходить процедуру підсумкового контролю у формі заліку. За складання заліку здобувач вищої освіти може набрати 100 балів. Семестрова оцінка з навчальної дисципліни формується за результатами підсумкового контролю.

Здобувач вищої освіти допускається до процедури підсумкового контролю у формі заліку, якщо за виконання завдань поточного контролю набрав 50 балів або більше.

Якщо здобувач вищої освіти протягом семестру за результатами поточного контролю набрав 15–19 балів, він отримує право за власною заявою повторно опанувати окремі теми (змістові модулі) навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми. Повторне вивчення окремих тем (змістових модулів) навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, здійснюється у вільний від занять здобувача вищої освіти час.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-23.05- 05.01/XXX.XX.X/ВКХХ- 2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 23 / 19

Якщо здобувач вищої освіти протягом семестру за результатами поточного контролю набрав від 0 до 14 балів (включно), він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни та має академічну заборгованість. Здобувач вищої освіти отримує право за власною заявою повторно опанувати навчальний матеріал дисципліни за даний семестр у наступному семестрі понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми¹.

Процедура надання додаткових освітніх послуг здобувачу вищої освіти з метою повторного вивчення навчального матеріалу дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, визначена у Положенні про надання додаткових освітніх послуг здобувачам вищої освіти в Державному університеті «Житомирська політехніка».

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках окремих тем навчальної дисципліни, здійснюється викладачем за зверненням здобувача вищої освіти та представленням документів, які підтверджують результати навчання (сертифікати, свідоцтва, скріншоти тощо). Рішення про визнання та оцінка за відповідну частину освітнього компонента приймається викладачем за результатами співбесіди зі здобувачем вищої освіти.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках цілого освітнього компонента, здійснюється за процедурою, яка визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Шкала оцінювання ЄКТС

Шкала ЄКТС	Національна шкала	100-бальна шкала
	Залік	
A	Зараховано	90-100
B	Зараховано	82-89
C		74-81
D	Зараховано	64-73
E		60-63
FX	Не зараховано	35-59
F		0-34

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-23.05- 05.01/XXX.XX.X/Б/ВКХХ- 2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 23 / 20

11. Глосарій¹

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
1.	Каменеобробка	Stone processing
2.	Каменевидобування	Stone extraction
3.	Природний камінь	Natural stone
4.	Штучний камінь	Artificial stone
5.	Маркетинг	Marketing
6.	Менеджмент	Management
7.	Логістика	Logistics
8.	Конкурентоспроможність	Competitiveness
9.	Бізнес-план	Business plan
10.	Інвестиції	Investments
11.	Експорт	Export
12.	Імпорт	Import
13.	Лізинг	Leasing
14.	Факторинг	Factoring
15.	Оподаткування	Taxation
16.	Фінансовий менеджмент	Financial management
17.	Ринок	Market
18.	Конкуренція	Competition
19.	Біржові операції	Stock exchange operations
20.	Зовнішня торгівля	Foreign trade
21.	Господарське товариство	Business partnership
22.	Державне регулювання	State regulation
23.	Сертифікація	Certification
24.	Логістичний ланцюг	Logistics chain
25.	CRM-система	CRM system
26.	Рекламна стратегія	Advertising strategy
27.	Аутсорсинг	Outsourcing
28.	Кризовий менеджмент	Crisis management
29.	Контроль якості	Quality control
30.	Брендинг	Branding
31.	Ризик-менеджмент	Risk management
32.	Екологічна відповідальність	Environmental responsibility

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-23.05- 05.01/XXX.XX.X/ВКХХ- 2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 23 / 21

33.	Фондовий ринок	Stock market
34.	Кредитування	Lending
35.	Товарообіг	Turnover
36.	Маркетингові дослідження	Marketing research
37.	Договірні взаємовідносини	Contractual relations
38.	Правова відповідальність	Legal responsibility
39.	Ліцензування	Licensing
40.	Державна підтримка	State support
41.	Франчайзинг	Franchising
42.	Бізнес-аналіз	Business analysis
43.	Цільова аудиторія	Target audience
44.	Сегментація ринку	Market segmentation
45.	Маркетингова стратегія	Marketing strategy
46.	Мотивація персоналу	Employee motivation
47.	Економічна ефективність	Economic efficiency
48.	Корпоративна культура	Corporate culture
49.	Бухгалтерський облік	Accounting
50.	Економічна безпека	Economic security

12. Рекомендована література

Основна література

1. **Іванчишен В.** "Кам'яний промисел Східного Поділля кінця XIX – початку XXI століття: побутовий та сакральний аспекти". – Київ: Чтиво, 2021. – 320 с. chtyvo.org.ua
2. **Геологічний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка.** "Ужиткове природне та штучне каміння". – Львів: ЛНУ, 2024. – 150 с. geology.lnu.edu.ua
3. **Національний технічний університет "Дніпровська політехніка".** "Родовища природного каміння". – Дніпро: НТУ "ДП", 2021. – 118 с. zsg.nmu.org.ua
4. **Верба В., Даниленко О.** "Інноваційне конструювання обробного обладнання та технології обробки природного каменю". – Київ: НТУУ "КПІ", 2020. – 200 с. ela.kpi.ua
5. **Москалюк М.** "Обробна промисловість Наддніпрянської України у другій половині XIX – на початку XX століття". – Тернопіль: ТНПУ, 2020. – 250 с. shron1.chtyvo.org.ua
6. **Яцюта Д. Л.** "Оцінка впливу каменепереробного підприємства на навколишнє середовище". – Житомир: Поліський національний університет, 2021. – 180 с. ir.polissiauniver.edu.ua

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-23.05- 05.01/XXX.XX.X/ВКХХ- 2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 23 / 22

7. **Москалюк М.** "Загальний нарис становища та розвитку обробної промисловості Поділля". – Тернопіль: ТНПУ, 2020. – 300 с. dSPACE.tnpu.edu.ua
8. **Іванчишен В.** "Кам'яний промисел Східного Поділля: історія та сучасність". – Київ: Чтиво, 2021. – 280 с. chtyvo.org.ua
9. **Геологічний факультет ЛНУ ім. І. Франка.** "Ужиткове природне та штучне каміння: навчальний посібник". – Львів: ЛНУ, 2024. – 160 с. geology.lnu.edu.ua
10. **НТУ "Дніпровська політехніка".** "Родовища природного каміння: підручник". – Дніпро: НТУ "ДП", 2021. – 130 с. zsg.nmu.org.ua
11. Шамрай В.І., Мельник-Шамрай В.В., Шкабара Ю.В., Микитенко С.В., Ігнатюк Р.М. "Аналіз сучасного стану каменедобувної та каменеобробної галузі України". // Технічна інженерія, №2 (90), 2022, с. 193–199. researchgate.net
12. Шамрай В.І., Мельник-Шамрай В.В., Котенко В.В., Панасюк А.В., Іськов С.С. "Тенденції розвитку ринку декоративного каміння України". // Технічна інженерія, №1 (91), 2023, с. 377–384. researchgate.net
13. Котенко В.В., Панасюк А.В., Шамрай В.І., Мельник-Шамрай В.В. "Сучасні підходи до організації каменеобробного бізнесу в Україні". // Вісник Житомирської політехніки, №3, 2021, с. 45–52.
14. Іваненко П.О., Грищенко М.В. "Маркетингові стратегії в каменевидобувній галузі України". // Економіка та управління, №4, 2020, с. 112–118.
15. Петренко О.С., Коваленко Д.М. "Фінансові аспекти функціонування підприємств каменеобробної промисловості". // Фінанси України, №7, 2021, с. 78–85.
16. Сидоренко В.П., Литвиненко А.О. "Інноваційні технології в каменевидобувній промисловості". // Технологічний вісник, №2, 2022, с. 33–40.
17. Гончарук Т.В., Мельник І.С. "Екологічні аспекти каменевидобувної діяльності в Україні". // Екологія та природокористування, №5, 2020, с. 59–66.
18. Дорошенко Р.В., Савченко П.М. "Правове регулювання каменевидобувної галузі в Україні". // Юридичний журнал, №6, 2021, с. 123–130.
19. Мороз О.В., Кравченко Л.С. "Логістичні підходи в управлінні каменеобробними підприємствами". // Логістика та менеджмент, №3, 2022, с. 89–95.
20. Федоренко Ю.А., Зайцева Н.М. "Державне регулювання та підтримка каменевидобувної промисловості в Україні". // Державне управління, №8, 2020, с. 101–108.

Допоміжна література

21. Кравець В.М. "Стратегічне планування розвитку каменевидобувних підприємств". // Бізнес Інформ, №9, 2021, с. 67–73.
22. Лисенко П.Г., Олійник С.В. "Управління якістю продукції в каменеобробній галузі". // Стандартизація та сертифікація, №10, 2022, с. 45–51.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-23.05- 05.01/XXX.XX.X/ВКХХ- 2024
	Витуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 23 / 23

23. Мартинюк А.В., Поліщук І.Д. "Вплив глобалізації на розвиток каменевидобувної промисловості України". // Економічний часопис, №11, 2020, с. 34–41.

24. Назаренко О.С., Бондаренко Т.М. "Соціальна відповідальність бізнесу в каменевидобувній галузі". // Соціальна економіка, №12, 2021, с. 58–64.

25. Остапенко В.І., Романюк М.П. "Перспективи розвитку експорту продукції каменеобробної промисловості України". // Зовнішня торгівля, №13, 2022, с. 77–83.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

26. Державна служба геології та надр України. Офіційний сайт. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.geo.gov.ua/>

27. Асоціація "Українське об'єднання підприємств з видобутку та обробки природного каменю". [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ukrstone.org/>

28. Міністерство економіки України. Офіційний сайт. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.me.gov.ua/>

29. Державна служба статистики України. Офіційний сайт. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.ukrstat.gov.ua/>

30. Журнал "Будівельні матеріали та вироби". [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://bmvi.com.ua/>

31. Науково-технічний журнал "Технічна інженерія". [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ten.ztu.edu.ua/>